

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES

ICOMOS VLAANDEREN-BRUSSEL vzw

GROEVENTOCHT “In het spoor van Cornelis Floris” deel 2

LIMBOURG en BAELEN

Op zoek naar het “rood van Baelen”

Vrijdag 1 april 2011

Op vrijdag 12 september 2008 namen een zestigtal enthousiaste Icomosleden deel aan een tocht naar de natuursteengroeven van Gobertange en Balem. Ondanks het slechte weer werd deze uitstap een succes. De gangbare opvatting over de schaarsheid van onze inheemse natuursteensoorten werd die dag stevig op de helling gezet.

Thans organiseren wij het tweede deel van deze groeventocht, die ons ditmaal leidt naar het land van Herve.

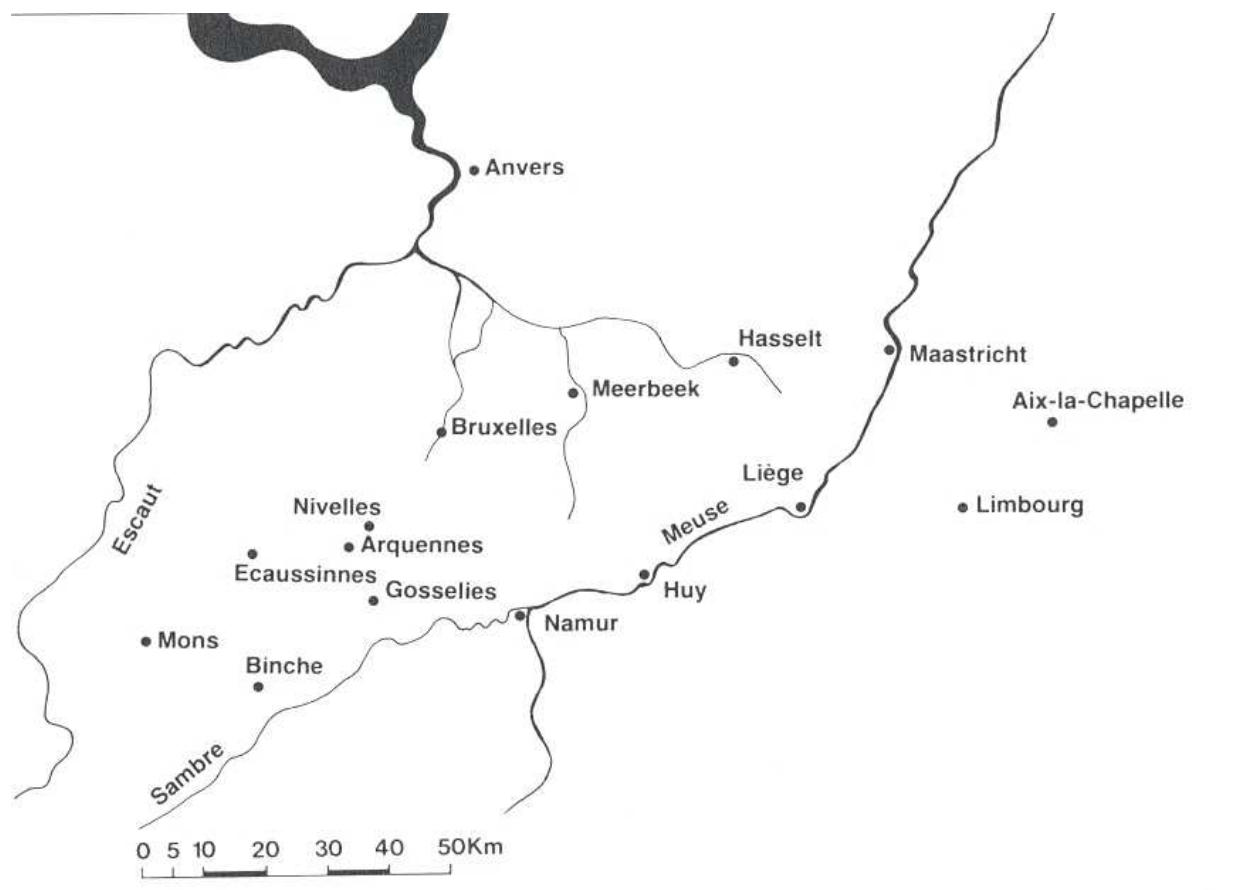
Een derde luik van de groeventocht zal ons op 17 juni 2011 naar de streek van Soignies voeren, om tenslotte af te sluiten in Antwerpen zelf.

We lieten ons immers inspireren door de reisweg van bouwmeester *Cornelis Floris de Vriendt* die in gezelschap van steenkapper *Colijn Mido* als voorbereiding op de bouw van het STADHUIS van ANTWERPEN (1560-1565) op zoek ging naar de meest geschikte steensoorten.

Beiden ondernamen in 1560, nota bene in februari, een reis te paard die 14 dagen zou duren en die de stadskas 34 florijnen en 12,50 stuivers kostte. De tot de verbeelding sprekende tocht verliep als volgt¹ :

Over Meerbeek naar Hasselt en Maastricht. Tussen Aken en Limbourg worden zij overvallen door sneeuw. In Limbourg bezochten de groeve (de put) en deelden er drinkgeld uit. Tijdens de terugtocht naar Luik werden ze opnieuw overvallen door het slechte weer en werden tenslotte door de bossen naar Luik geloods met de hulp van een inwoner. De tocht voerde verder naar Namen waar zij drie kooplieden van steen ontmoetten. Via Hoei, Binche en Bergen kwamen zij in Ecaussines (“Schausinnis”), waar zij met werklieden praatten. Ook Arquennes deden zij aan om dan via Nijvel en Brussel terug te keren naar Antwerpen

¹ ADRIAENSSENS, R., *Sur l'Hotel de ville d'Anvers et les apports des carrières Wallonnes dans son édification*, Bulletin de la Commission Royale des Monuments et des sites, t. 9, 1980, p. 123.

De onderbouw van het stadhuis moet de bijzondere aandacht van Cornelis Floris weerhouden hebben want hij heeft deze uitgevoerd in de rode steen van Baelen die slechts te vinden is in de omgeving van Limbourg nabij Verviers.

Deze steensoort is in onze contreien weinig gebruikt en quasi ongekend²

Dat deze steen zowel in geologisch opzicht als wat de toepassing betreft een absoluut buitenbeentje is zal op de studiereis worden toegelicht.

Wij krijgen de deskundige begeleiding van geoloog Roland DREESEN (VITO) en restauratiearchitect Karel BREDA

Wij krijgen de exclusieve toegang tot een verlaten steengroeve op privé-domein en aan een particuliere kapel waar de steen van Baelen werd angewend, zodat alle facetten van deze enigmatische steensoort kunnen belicht worden, gaande van de ontginning tot de verschillende soorten van bewerkingen.

Wij bezoeken tevens Limbourg met zijn prachtig marktplein waar we kunnen genieten van “plats régionaux” in “*Au Cheval Gourmand*”.

² Voorbeelden : Etterbeek Sint-Michielskerk en Station van Verviers

Programma

- 10u30 Samenkomst aan het station van VERVIERS, gebouwd in steen van Baelen - vertrek met de autocar. Bezoek aan de kapel van de Home St-Joseph in Limbourg tgo de verlaten steengroeve. Illustratie van de toepassingen van de steen van Baelen binnen en buiten.
- 11u30 Bezoek aan de verlaten groeve in Limbourg (Hors les Portes 53-55) onder begeleiding van Roland Dreesen, geoloog (VITO).
- 13u00 Lunch in “*Au Cheval Gourmand*” in Limbourg op een van de mooiste marktplaatsen van Wallonië, o.a. verhard met de steen van Baelen.
- 14u30 Presentatie door Roland Dreesen over de geologische aspecten van de steen van Limbourg/Baelen.
- 15u30 Vrij bezoek aan het dorp (‘La Ville Haute’) en aan de kerk.
- 16u00 Vertrek naar de het station van Verviers via de kerk van Baelen met toepassingen van de steen van Baelen.
- 16u25 Aankomst station van VERVIERS.

Prijs voor deelname enkel voor leden van ICOMOS : 25 € pp.

“*Au Cheval Gourmand*” serveert streekgerechten aan ca 10 € (niet in de prijs inbegrepen)

Inschrijven bij Tom Verhofstadt op vlaanderen-brussel@icomos.be, te vermelden :

- autocar of persoonlijk vervoer (geen verschil in prijs)
- lunch : keuze uit “*Les Boulets Liègeois*”(gehaktballen in zoete saus) of” *Le Gratin de Herve*”(kaasgerecht) – ter plaatse individueel te betalen

Uw inschrijving wordt pas definitief na storting van het inschrijvingsgeld voor 22/03/2011 op het rekeningnummer 431-0544001-92 van ICOMOS Vlaanderen-Brussel (IBAN : BE12; BIC : KREDBEBB) met vermelding van ‘Groeventocht deel 2’

Het aantal plaatsen is beperkt tot het aantal zitplaatsen op de bus, d.w.z. max. 50 personen!

Niet te vergeten :STEVIG SCHOEISEL of LAARZEN eventueel REGENKLEDIJ en PARAPLU; het bezoek aan de groeve in Limbourg belooft avontuur!

Miek Goossens
Voorzitter

Tom Verhofstadt
Secretaris

Jan Baeyens
Penningmeester